

บทที่ 4

วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยง ศึกษากรณีสัญญาซื้อขายสุนัข

จากที่ผู้เขียน ได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 และบทที่ 3 ปรากฏว่าในปัจจุบันไม่ว่าจะในระหว่างประเทศหรือในต่างประเทศ ได้ยอมรับว่าสัตว์มีความเสมอภาคและมีสิทธิจะมีชีวิตและดำรงอยู่ มนุษย์จะต้องเคารพในสิทธิของสัตว์ในฐานะที่มนุษย์ก็เป็นสัตว์ชนิดหนึ่ง มนุษย์จึงไม่มีสิทธิกำจัดหรือกระทำการทารุณกรรมต่อสัตว์ นอกจากนี้ มนุษย์ยังมีหน้าที่จะต้องดูแลจิตสวัสดิภาพของสัตว์โดยถือว่าสัตว์มีสิทธิที่จะได้รับการปกป้องจากมนุษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างสัตว์เลี้ยงและมนุษย์ได้พัฒนามาเป็นหนึ่งสมาชิกในครอบครัว มนุษย์นิยมเลี้ยงสัตว์เลี้ยงอย่างเช่นสุนัขไว้เป็นเพื่อนและเพื่อผ่อนคลายมากขึ้น ส่งผลให้ตลาดการซื้อขายสัตว์เลี้ยง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสุนัขเติบโตอย่างรวดเร็วและแพร่หลายอย่างมากในปัจจุบัน แต่ประเทศไทยกลับไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขไว้เป็นการเฉพาะ ทำให้การทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขเป็นไปตามหลักทั่วไปในเรื่องเอกเทศสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และการตกลงกันอย่างอิสระ แม้สุนัขจะเป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่อาจซื้อขายได้เหมือนเช่นสินค้าทั่วไป แต่หากเปรียบเทียบจะพบว่าสุนัขมีความแตกต่างจากสินค้าที่ซื้อขายกันทั่วไปโดยสภาพเพราะสุนัขเป็นสิ่งมีชีวิต จิตใจ และมีคุณค่าทางจิตใจต่อเจ้าของ เมื่อเกิดความเสียหายขึ้น นอกจากจากมูลค่าราคาของสุนัขที่เสียไปแล้วยังส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้เป็นเจ้าของ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศแล้ว ปรากฏว่าในประเทศที่เจริญแล้วอย่างเช่น สหรัฐอเมริกาก็ได้มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขแยกต่างหากจากการซื้อขายกรณีทั่วไป ดังนั้น ในบทนี้ จึงมีประเด็นที่สำคัญแก่การวิเคราะห์ทั้งสิ้น 3 ประเด็นปัญหา ซึ่งประกอบด้วยปัญหาอันเกี่ยวกับ

- (1) การนิยามคำศัพท์ของสัญญาซื้อขายสุนัข
 - (2) การทำสัญญาเกี่ยวกับการซื้อขายสุนัข
 - (3) การกำหนดสิทธิและหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจขายสัตว์เลี้ยง
- โดยมีเนื้อหารายละเอียดตามประเด็น ดังต่อไปนี้

4.1 การนิยามคำศัพท์ของสัญญาซื้อขายสุนัข

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 453 ได้บัญญัติถึงลักษณะของสัญญาซื้อขายไว้ คือ สัญญาซึ่งบุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ขาย โอนกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกฝ่ายเรียกว่าผู้ซื้อ และผู้ซื้อตกลงว่าจะใช้ราคาทรัพย์สินให้แก่ผู้ขาย แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดลักษณะการซื้อขายระหว่างผู้ประกอบการและผู้บริโภคไว้โดยให้ชัดเจน รวมถึงไม่ได้นิยามคำว่า “ผู้ขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข” หรือ “ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข” ไม่ว่าผู้ขายจะเป็นผู้ประกอบการจำหน่ายสุนัขหรือไม่ หรือเป็นผู้เพาะพันธุ์สุนัข ดังนั้น หากได้ตกลงโอนกรรมสิทธิ์ในสุนัขเพื่อรับชำระราคาเป็นการตอบแทน ล้วนถือเป็นผู้ขายทั้งสิ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือคำว่า “ผู้ซื้อสุนัข” ก็ไม่ได้กำหนดนิยามชัดเจนว่าต้องเป็นกรณีที่ผู้ซื้อจะมีเจตนาจะขายสุนัขต่ออีกทอดหรือไม่ ไม่ว่ากรณีใด ย่อมถือว่าเป็นผู้ซื้อตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทั้งสิ้น ทั้งนี้ เนื่องด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นบทกฎหมายที่บังคับใช้กับการซื้อขายทั่วไปและไม่ได้มีความมุ่งหมายคุ้มครองผู้บริโภคเป็นการเฉพาะ จึงต้องบัญญัติถึงลักษณะการซื้อขายไว้กว้างๆ เพื่อให้ครอบคลุมกับการซื้อขายทุกประเภท

ปัญหา คือ การทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข หากพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งเป็นบทบัญญัติทั่วไปเท่านั้น กฎหมายไม่ได้บัญญัติหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข รวมถึง ข้อตกลงหรือข้อเท็จจริงซึ่งเป็นสาระสำคัญของสุนัขที่ควรแถลงให้แก่ผู้ซื้อทราบเพื่อประกอบการตัดสินใจก่อนทำการซื้อสุนัขและไม่ได้กำหนดสิทธิของผู้ซื้อ รวมถึง มาตราการเยียวยาที่เหมาะสมไว้เป็นการเฉพาะ ส่งผลให้การซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขเป็นไปอย่างอิสระและเสรี ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขจึงอาศัยช่องทางนี้เอาเปรียบผู้บริโภคไม่แถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อมูลสุขภาพของสุนัข โดยเฉพาะอย่างยิ่งความบกพร่องหรือการเจ็บป่วยที่อาจมีมาแต่กำเนิดหรือหลังจากนั้น และเร่งเพาะพันธุ์สุนัขเพื่อจำหน่ายโดยไม่คำนึงถึงสุขภาพของแม่พันธุ์ จำหน่ายลูกสุนัขที่ยังไม่หย่าขาดจากนมแม่ทำให้ลูกสุนัขมีสุขภาพที่ไม่แข็งแรง โดยที่ประเทศไทยไม่มีมาตราใดๆ ออกมาเพื่อควบคุมการทำสัญญาซื้อขายสุนัขระหว่างผู้ประกอบการกับผู้บริโภค

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงวิเคราะห์ได้ว่า การที่ประเทศไทยไม่ได้บัญญัติความหมายของสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขไว้ และไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข จึงทำให้การพิจารณาถึงความหมายดังกล่าวจำเป็นต้องพิจารณาเนื้อหาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะซื้อขาย ซึ่งเป็นเพียงเอกเทศสัญญาหนึ่งที่กฎหมายกำหนดขึ้นเพื่อใช้บังคับแก่การซื้อขายทั่วไปเท่านั้น โดยเป็นกฎหมายที่มีมานานตั้งแต่เริ่มมีการจัดทำประมวลกฎหมายแพ่ง

และพาณิชย์ซึ่งในขณะนั้นแนวความคิดเกี่ยวกับสิทธิของสัตว์และการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข ยังไม่เป็นที่แพร่หลายนัก จนปัจจุบันผู้คนเลี้ยงสุนัขเพิ่มมากขึ้น ตลาดสัตว์เลี้ยงเติบโตอย่างต่อเนื่อง การดำเนินกิจการต่างๆ มุ่งเน้นไปในเชิงธุรกิจ และธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงก็ยังสามารถสร้างรายได้ให้แก่ธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกัสัตว์เลี้ยง เช่น ธุรกิจอาบน้ำ จัดแต่งขนสัตว์เลี้ยง หรือธุรกิจจำหน่ายอาหารสัตว์เลี้ยง ทำให้เศรษฐกิจในประเทศเติบโต เกิดการหมุนเวียนของรายได้ ทั้งยังสร้างรายได้ให้แก่ประเทศจากการส่งออกสัตว์เลี้ยงเพื่อจำหน่ายด้วย

นอกจากนี้ หากวิเคราะห์เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง เนื่องจากสุนัขที่เป็นสัตว์เลี้ยงซึ่งมีชีวิตและจิตใจ การจำหน่ายสุนัขจึงควรตระหนักถึงสิทธิของสัตว์โดยดูแลสุนัขอย่างเหมาะสมให้ถูกสุขลักษณะ เช่น การจัดให้มีอาหารและน้ำดื่มที่เพียงพอ การคัดเลือกสุนัขที่เหมาะสมแก่การจำหน่าย เช่น การตรวจโรคติดต่อ การรับรองสุขภาพของสุนัข อย่างไรก็ตาม การที่กฎหมายไม่ได้กำหนดนิยามความหมายของผู้ประกอบธุรกิจสัตว์เลี้ยง ไว้โดยชัดเจน จึงไม่อาจกำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงที่ควรมีต่อผู้ซื้อได้

ดังนั้น จากสภาพปัญหาที่ได้วิเคราะห์มาข้างต้น การที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศ ไทยไม่ได้นิยามความหมายของสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขว่า หมายถึง การซื้อขายระหว่างบุคคลใด จึงเกิดปัญหาเรื่องการพิจารณาการซื้อขายสัตว์เลี้ยงสุนัขว่ากรณีใดบ้างที่ควรได้รับความคุ้มครอง รวมถึง ปัญหาเรื่องความชัดเจนเกี่ยวกับการกำหนดสิทธิและหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้ประกอบกิจการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข

หากวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศตามที่ได้ศึกษาในบทที่ 3 พบว่ากฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข ได้แก่ กฎหมาย California Code Healthy and Safety Code ของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ซึ่งแยกการซื้อขายสุนัขจากผู้เพาะพันธุ์และผู้ประกอบธุรกิจร้านค้าปลีกจำหน่ายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขออกจากกัน โดยการกำหนดคำนิยามคำว่า “ผู้เพาะพันธุ์สุนัข” คือ ผู้ขายสุนัขตั้งแต่สามครอกขึ้นไปในช่วง 12 เดือน “ผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นร้านค้าจำหน่ายสัตว์เลี้ยง” คือ บุคคลผู้ประกอบกิจการร้านค้าปลีกสุนัขหรือแมว หรือทั้งสองอย่าง ที่ขายสุนัขจำหน่ายไม่น้อยกว่า 50 ตัวในปีก่อนหน้า และคำว่า “ผู้ซื้อ” หมายถึง ผู้ซื้อสุนัขจากผู้เพาะพันธุ์หรือผู้จำหน่ายสัตว์เลี้ยง กรณีซื้อจากผู้ประกอบกิจการร้านค้าปลีกจำหน่ายสุนัข ผู้ซื้อต้องไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อขายต่ออีกทอดหนึ่ง เหมือนกับกฎหมาย Sales or Advertisements of Merchandise ของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐอเมริกา ก็ได้กำหนดคำนิยาม “ร้านค้าจำหน่ายสัตว์เลี้ยง” ว่า หมายถึง สถานที่ใดๆในการดำเนินธุรกิจซึ่งไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของที่อยู่ซึ่งใช้เป็นที่เก็บสัตว์ แต่หมายถึง สถานที่เก็บหรือแสดงให้เห็นซึ่งสัตว์นั้นสำหรับวัตถุประสงค์เพื่อขายต่อประชาชน และคำว่า “นายหน้า” (Broker) หมายถึง บุคคลหนึ่งบุคคลใด ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือสมาคมอื่นๆ ซึ่ง

ดำเนินการขายสุนัขหรือแมวไปยังร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ไม่ว่าจะผู้นั้นจะเป็นผู้ทำการเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยงด้วยหรือไม่ก็ตาม และคำว่า “ผู้บริโภค” (Consumer) หมายถึง บุคคลผู้ซึ่งซื้อแมวหรือสุนัขโดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อขายต่อ ซึ่งการกำหนดนิยามดังกล่าว ทำให้ทราบขอบเขตการให้ความคุ้มครองได้ชัดเจนว่าจะให้ความคุ้มครองเฉพาะการซื้อขายสัตว์เลี้ยงจากร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเท่านั้น ไม่รวมถึงการซื้อจากพ่อค้าอิสระ และเฉพาะแต่การซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวเท่านั้น ตามนิยามคำว่า “สัตว์เลี้ยง” ซึ่งหมายถึง สุนัขและแมวซึ่งเป็นไปตามที่ได้ศึกษามาในบทที่ 2 แม้บุคคลมีเสรีภาพในการทำสัญญาตามหลักเสรีภาพในการทำสัญญาก็ตาม แต่หลักการดังกล่าวอยู่บนข้อสันนิษฐานที่ว่าบุคคลมีความรู้ความสามารถและฐานะทางสังคมที่เท่าเทียมกันจึงจะใช้เสรีภาพของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในสถานะที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายมีฐานะทางสังคมไม่เท่าเทียมกัน เสรีภาพที่รัฐให้ความคุ้มครองไม่อาจทำงานได้ดีในสถานะเช่นนั้น ทำให้รัฐมีความจำเป็นต้องเข้ามาแทรกแซงการทำสัญญาระหว่างเอกชน ตามทฤษฎีทางสังคมในการทำสัญญาหรือสังคมพิทักษ์ ทฤษฎีคุ้มครองผู้บริโภค ทำให้รัฐทั้งสองมีการตรากฎหมายเพื่อบังคับใช้แก่การซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวไว้เป็นการเฉพาะ

ดังนั้น การกำหนดความหมายไว้อย่างชัดเจนในกฎหมายนั้น ก็เพื่อบังคับใช้แก่การซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขโดยเฉพาะให้เป็นไปตามเจตนารมณ์เพื่อไม่ให้ซื้อขายสุนัขเป็นไปโดยอิสระ ไม่มีขอบเขตแต่ต้องคำนึงสิทธิของสัตว์และไม่เอาเปรียบผู้บริโภคจนเกินไป ทั้งกฎหมายต่างประเทศอย่างมลรัฐแคลิฟอร์เนียและมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐอเมริกา ก็ได้มีการกำหนดความหมายของคำว่า ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยง ผู้เพาะพันธุ์ และผู้ซื้อ เพื่อกำหนดขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายกับการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขกรณีใดบ้าง และไม่ใช้กับการซื้อขายกรณีใดบ้างไว้เป็นการเฉพาะ

ผู้เขียนจึงเห็นว่า หากประเทศไทยได้มีการกำหนดคำนิยามการสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขให้ชัดเจนย่อมเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาว่าการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขกรณีใดที่จะได้รับความคุ้มครองและทำให้ผู้บริโภคซึ่งเป็นผู้ซื้อสุนัขจากผู้ประกอบธุรกิจได้รับความคุ้มครองอย่างแท้จริง

4.2 การทำสัญญาเกี่ยวกับการซื้อขายสุนัข

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 456 กำหนดว่า การซื้อขายสังหาริมทรัพย์ซึ่งตกลงกันเป็นราคา 20,000 บาทหรือกว่านั้น ถ้าไม่ได้มีหลักฐานเป็นหนังสือถืออย่างหนึ่งอย่างใดลงลายมือชื่อฝ่ายผู้ต้องรับผิดชอบเป็นสำคัญ หรือได้วางประจำไว้ หรือได้ชำระหนี้บางส่วนแล้ว จะฟ้องร้องบังคับไม่ได้ ดังนั้น การทำสัญญาซื้อขายแม้เป็นเพียงการตกลงด้วยวาจาเมื่อคำเสนอคำ

สนองถูกต้องตรงกันย่อมเกิดเป็นสัญญาทันที โดยหากว่าจะฟ้องเพื่อใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลย่อมเป็นไปตามมาตรา 456 หากเป็นการซื้อขายสุนัขที่ราคาต่ำกว่า 20,000 บาท สามารถฟ้องร้องบังคับคดีได้ แต่หากเป็นการซื้อขายสุนัขตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไปจะต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ หรือได้มีการวางประจำหรือได้ชำระหนี้ไปแล้วเท่านั้น จึงฟ้องร้องบังคับคดีได้

ปัญหา คือ เนื่องจากกฎหมายไม่ได้กำหนดแบบสำหรับการซื้อขายสุนัขไว้ หรือแม้ในกรณีการซื้อขายสุนัขราคา 20,000 บาทขึ้นไปซึ่งอาจต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายต้องรับผิดชอบเป็นสำคัญก็ตาม เมื่อผู้ซื้อสุนัขจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาล การนำสืบถึงข้อตกลงเกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายสุนัขนั้นก็ทำได้โดยยากเพราะการซื้อขายเกิดขึ้นโดยง่าย เมื่อคำเสนอและคำสนองถูกต้องตรงกันก็เกิดเป็นสัญญาได้ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายหน้าร้านจำหน่ายสุนัขโดยตรงหรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็เกิดขึ้นได้โดยที่ฝ่ายผู้ขายหรือผู้ประกอบการซึ่งจำหน่ายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขไม่จำเป็นต้องแถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสุนัข โดยเฉพาะอย่างยิ่งการต้องแถลงในเรื่องสุขภาพของว่าสุนัขไม่เหมาะสมต่อการจำหน่ายอันเนื่องมาจากการเจ็บป่วยหรือเป็นโรคติดต่อที่สามารถแพร่เชื้อไปยังสัตว์อื่นได้ หรือมีความบกพร่องที่มีมาแต่กำเนิดหรือทางพันธุกรรมที่ส่งผลร้ายต่อสุขภาพของสุนัขในอนาคตแก่ผู้ซื้อทราบเสียก่อนเพราะกฎหมายไม่ได้บังคับให้ต้องกระทำการเช่นนั้น ทำให้ผู้ซื้อไม่ทราบข้อเท็จจริงและผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเองก็ไม่ได้มีการแถลงรับรองว่าสุนัขนั้นสุขภาพดีและเหมาะสมต่อการจำหน่ายหรือไม่ จนนำมาสู่ปัญหาว่าความไม่แน่นอนและไม่ชัดเจนว่า หากผู้ขายหรือผู้ประกอบการจงใจปกปิดข้อมูลดังกล่าว ผู้ซื้อจะอ้างว่าผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงผิดสัญญาได้หรือไม่ เนื่องจากขณะที่ผู้ขายหรือผู้ประกอบการทำการเสนอขายสุนัขก็ไม่ได้แจ้งข้อมูลดังกล่าวหรือไม่ได้รับรองว่าสุขภาพดีหรือเหมาะสมต่อการจำหน่าย และผู้ซื้อก็ตกลงซื้อโดยไม่ทราบข้อมูลเช่นกัน หรือแม้แต่มีการแถลงและตกลงสาระสำคัญเช่นว่าหรือแจ้งข้อความอันไม่เป็นความจริง แต่เมื่อไม่มีหลักฐานความตกลงชัดเจน จึงทำให้ผู้ซื้อหรือผู้บริโภคซึ่งเป็นฝ่ายโจทก์ใช้สิทธิเรียกร้องย่อมมีหน้าที่นำสืบถึงความตกลงดังกล่าวในประเด็นว่าสัญญาซื้อขายตกลงไว้เช่นไร ผู้ขายผิดจริงหรือไม่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 84/1 เมื่อไม่มีการทำสัญญาเป็นหนังสือจึงจำเป็นต้องนำพยานบุคคลเข้าสืบถึงความตกลงดังกล่าว ซึ่งอาจมีความคลาดเคลื่อนได้เสมอ โดยลักษณะของพยานในกรณีข้อเท็จจริงอยู่ในความรู้เห็นของฝ่ายผู้ขายหรือผู้ประกอบการ ก็ยังทำให้การนำสืบเป็นไปได้โดยยาก และแม้พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.2522 จะได้ผลกฏภาระหน้าที่ดังกล่าวให้ตกแก่ฝ่ายผู้ขายหรือผู้ประกอบการก็ตาม แต่ก็ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล จึงเป็นการง่ายที่ผู้ขายหรือผู้ประกอบการจะปฏิเสธความรับผิดชอบและอาศัยช่องทางนี้เองเอาเปรียบผู้บริโภค หรือในอีกกรณีที่พบบ่อย คือ ผู้ขายส่งมอบ

สุนัขไม่ตรงตามสายพันธุ์ที่ตกลงกับผู้ซื้อหรือปกปิดไม่แจ้งข้อความจริง ก็มีปัญหาในเรื่องการนำสืบถึงข้อตกลงที่ไม่ชัดเจนเช่นกันว่าสุนัขตรงตามสายพันธุ์ตามที่ตกลงขณะทำสัญญาซื้อขายหรือไม่

จากสภาพปัญหาดังกล่าว วิเคราะห์ได้ว่า การที่บทบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่ได้กำหนดแบบซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขไว้ จึงมีปัญหาว่า ในกรณีที่ผู้ขายหรือผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขไม่แจ้งข้อเท็จจริงดังกล่าวทำให้ผู้ซื้อจะอ้างถึงการผิดสัญญาได้หรือไม่ และปัญหาในการนำสืบพยานถึงความตกลงในสัญญาในกรณีที่ผู้ซื้อใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลเมื่อไม่มีหลักฐานความตกลงที่ชัดเจนเป็นหนังสือ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผู้ซื้อต้องนำพยานบุคคลเข้าสืบและเหตุนี้เองทำให้เกิดความได้เปรียบในฝ่ายผู้ขายหรือผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยง

ดังนั้น ปัญหาการทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขตามกฎหมายไทยในปัจจุบัน หากไม่ได้มีข้อตกลงอื่นใดเป็นพิเศษนอกเหนือจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะซื้อขาย ย่อมเป็นบ่อเกิดแห่งปัญหาข้อพิพาทระหว่างผู้ขายหรือผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขกับผู้ซื้อสุนัข และด้วยเหตุนี้เอง จึงทำให้เกิดความได้เปรียบแก่ผู้ประกอบการจำหน่ายสัตว์เลี้ยงในฐานะที่มีความรู้และอำนาจต่อรองเหนือกว่าผู้ซื้อ เป็นต้นว่า ไม่แจ้งสายพันธุ์ที่แท้จริงของสุนัข ไม่แจ้งหรือปกปิดข้อมูลสุขภาพของสุนัข โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเจ็บป่วยหรือโรคติดต่อที่สามารถแพร่เชื้อไปยังสัตว์อื่นได้ หรือความบกพร่องที่มีมาแต่กำเนิดหรือทางพันธุกรรมที่ส่งผลร้ายต่อสุขภาพของสุนัขในอนาคต ซึ่งเป็นข้อมูลที่ผู้ซื้อควรทราบก่อนตัดสินใจซื้อสุนัข จนทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ซื้อ จนกระทั่งมีการนำคดีขึ้นสู่ศาล อันเป็นเหตุให้ต้องสูญเสียเวลาและค่าใช้จ่ายเพื่อความจำเป็นที่จะต้องได้รับการชดใช้ตามสิทธิของตน

นอกจากนี้ ภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยเกี่ยวกับกฎหมายลักษณะซื้อขาย ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งเอกเทศสัญญาที่ประชาชนมีเสรีภาพในการทำสัญญาและกำหนดข้อตกลงในสัญญาเพื่อผูกมัดตนเอง แต่โดยสภาพของสังคมไทยในปัจจุบัน ผู้ประกอบการมักมีอำนาจต่อรองเหนือกว่าผู้ซื้อ ทำให้ผู้ซื้อไม่ได้มีเสรีภาพในการกำหนดข้อตกลงในสัญญาอย่างแท้จริง หลักเสรีภาพในการทำสัญญาจึงขาดความยุติธรรมในสภาวะที่คู่สัญญามีอำนาจในการต่อรองหรือฐานะทางเศรษฐกิจไม่เท่ากัน ในขณะที่รัฐเองก็มิได้เข้ามาแทรกแซงเพื่อคุ้มครองประชาชนในลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคซึ่งซื้อสุนัขมาจากผู้ประกอบการอย่างชัดเจน และแม้ประเทศไทยได้บัญญัติให้การซื้อขายบางประเภทต้องถูกควบคุมการทำสัญญาเพื่อควบคุมไม่ให้ผู้ประกอบการเอาเปรียบผู้ซื้อ ตามมาตรา 35 ทวิ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2541 โดยให้คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาที่มีอำนาจกำหนดให้ผู้ประกอบการขายสินค้าหรือบริการนั้น

เป็นธุรกิจควบคุมสัญญา แต่ปัจจุบันการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขไม่ถือว่าเป็นการซื้อขายที่ต้องถูกควบคุมด้วยสัญญาแต่อย่างใด

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศตามที่ได้ศึกษามาในบทที่ 3 พบว่ากฎหมายต่างประเทศได้มีมาตรการคุ้มครองผู้ซื้อทางใดทางหนึ่งเพื่อให้ผู้ซื้อได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับขักรบถ้วน รวมถึง มาตรการในเชิงป้องกันต่างๆ อย่างเช่น มลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ได้มีการกำหนดการทำสัญญาซื้อขายก่อนส่งมอบสัตว์เลี้ยงแต่ละตัวผู้เพาะพันธุ์และผู้ประกอบธุรกิจจะต้องให้ข้อมูลต่างๆ ในแบบฟอร์มมาตรฐานที่กำหนดโดยกระทรวงกิจการผู้บริโภคและส่งมอบแบบฟอร์มนี้ให้กับผู้ซื้อในการซื้อขายทุกครั้ง โดยผู้ประกอบธุรกิจต้องลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบฟอร์มด้วยตัวอย่าง เช่น ชื่อผู้ผสมพันธุ์ วัน เดือน ปี เกิดของสุนัข สายพันธุ์ ประเภท สีและการระบุตำหนิ บันทึกการรักษาของสัตว์แพทย์ใดๆ หรือยาที่สุนัขเคยได้รับ คำแถลงที่ลงนามโดยผู้ประกอบธุรกิจว่าสุนัขปลอดจากโรคหรือการเจ็บป่วยหรือปลอดจากความบกพร่องที่มีมาแต่กำเนิด หรือความบกพร่องทางพันธุกรรมที่มีผลร้ายต่อสุขภาพของสุนัข ณ เวลาที่มีการจำหน่ายหรือมีแนวโน้มที่จะส่งผลร้ายต่อสุขภาพของสุนัขในอนาคตได้ หรือประวัติการเจ็บป่วยหรือโรคของสุนัข ในขณะที่กฎหมายของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ก็มีมาตรการคุ้มครองผู้ซื้อและการทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขเช่นกัน โดยจะต้องปิดประกาศอย่างชัดเจนบนกรงหรือรั้วล้อมรอบของสัตว์แต่ละตัวโดยในประกาศต้องมีการเปิดเผยรายละเอียด วันและสถานที่เกิดของสัตว์แต่ละตัวและอายุที่แท้จริงของ เพศ ลักษณะ สี และข้อมูลบ่งเฉพาะ ชื่อและนามสกุล ที่อยู่โดยละเอียด สถานที่ประกอบธุรกิจของผู้เพาะพันธุ์ และผู้ประกอบธุรกิจต้องปิดป้ายเป็นคำแถลงที่มีลักษณะข้อความคำว่า “สิทธิที่คุณควรรู้” ตามแบบที่กฎหมายกำหนด รวมถึง จัดให้มีการลงนามรับรองในการซื้อขายระหว่างเจ้าของหรือผู้ประกอบธุรกิจร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงหรือลูกจ้างที่ได้รับมอบหมายของร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยงกับผู้ซื้อ ซึ่งเป็นแบบฟอร์มหนังสือแจ้งสิทธิที่ออกโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่ากฎหมายต่างประเทศที่ได้ศึกษาในบทที่ 3 ซึ่งได้แก่กฎหมายของสหรัฐอเมริกาในมลรัฐแคลิฟอร์เนียและมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ล้วนมีกฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขไว้เป็นการเฉพาะแยกต่างหากจากการซื้อขายสินค้าทั่วไป โดยกำหนดว่า ในการทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข กำหนดให้ผู้ขายหรือผู้ประกอบธุรกิจต้องแจ้งข้อมูลสำคัญของสุนัขให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ไม่ว่าจะต้องจะเป็นการทำสัญญาตามแบบฟอร์ม โดยผู้ประกอบธุรกิจต้องลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลด้วย หรือปิดประกาศข้อมูลซึ่งเป็นสาระสำคัญดังกล่าว หากฝ่าฝืนไม่ดำเนินการก็ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ก็เพื่อคุ้มครองผู้ซื้อหรือผู้บริโภคไม่ให้ถูกผู้ประกอบธุรกิจเอาเปรียบ ในกรณีที่ผู้ซื้อใช้สิทธิทางศาล การนำสืบถึงข้อตกลงในสัญญาย่อมมีความชัดเจนแน่นอนเพราะหลักฐานความตกลงถูกบังคับให้

ดำเนินการตามแบบที่กฎหมายกำหนดแล้วอยู่ และยิ่งกว่านั้น การมีบทสันนิษฐานความรับผิดชอบของผู้ขายก็ยิ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ซื้อเพราะผู้ขายหรือผู้ประกอบการธุรกิจมีหน้าที่นำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานตามกฎหมาย แต่ในส่วนกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของประเทศไทยที่เกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขาย ผู้ซื้อสุนัขไม่อาจเกิดความมั่นใจว่าสุนัขที่ได้รับนั้นถูกต้องตรงตามสายพันธุ์ที่ต้องการหรือไม่ และสุนัขนั้นเหมาะสมต่อการจำหน่ายหรือไม่ และหากจะใช้สิทธิเรียกร้องฝ่ายผู้ซื้อจะเสียเปรียบในรูปคดีหรือไม่ เพราะกฎหมายไม่ได้กำหนดมาตรการในการทำสัญญาซื้อขายสุนัขเอาไว้แต่อย่างใด

ดังนั้น ผู้เขียนจึงเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข ควรกำหนดหลักเกณฑ์การทำสัญญาตามแบบที่กฎหมายกำหนดโดยประกอบข้อมูล ดังนี้

- (1) วัน เดือน ปี เกิด สายพันธุ์ ประเภท สีและการระบุตำแหน่งของสุนัข
- (2) บันทึกการรักษาของสัตวแพทย์ใดๆหรือวัคซีนที่สุนัขเคยได้รับ
- (3) คำแถลงที่ลงนามโดยผู้ประกอบการที่ว่าสุนัขปลอดจากโรคหรือการเจ็บป่วยหรือ

ปลอดจากความบกพร่องที่มีมาแต่กำเนิด หรือความบกพร่องทางพันธุกรรมที่มีผลร้ายต่อสุขภาพของสุนัข ณ เวลาที่มีการขายหรือมีแนวโน้มที่จะส่งผลร้ายต่อสุขภาพของสุนัขในอนาคตได้ หรือประวัติการเจ็บป่วยหรือโรคของสุนัข

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการทำสัญญาในทางที่ไม่ชอบและเอาเปรียบผู้บริโภค ไม่ว่าจะเป็นการปิดบังข้อมูลสุขภาพของสุนัข สายพันธุ์ หรือกระทำการอื่นใดอันมีผลเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค

4.3 การกำหนดสิทธิและหน้าที่ของผู้ประกอบการขายสัตว์เลี้ยง

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะซื้อขายกำหนดหน้าที่ของผู้ขายเป็นการทั่วไปว่าผู้ขายมีหน้าที่ส่งมอบสุนัขให้แก่ผู้ซื้อ และการส่งมอบนั้นจะทำโดยวิธีการใดก็ได้ให้มีผลโดยทรัพย์อยู่ในเงื้อมมือผู้ซื้อ และผู้ขายต้องส่งมอบสุนัขที่ไม่ชำรุดบกพร่องซึ่งเป็นเหตุทำให้เสื่อมราคา หรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์ที่มุ่งจะใช้เป็นปกติหรือประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสัญญา ไม่ว่าจะผู้ขายจะรู้หรือไม่รู้ถึงความชำรุดบกพร่องนั้น ทั้งนี้ คู่สัญญาอาจตกลงให้ผู้ขายสุนัขไม่ต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องก็ได้

ปัญหา คือ สุนัขแม้จะถือว่าเป็นทรัพย์อย่างหนึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่อาจซื้อขายกันได้เช่นเดียวกับสินค้าหรือทรัพย์ทั่วไป แต่สุนัขเป็นสัตว์ซึ่งมีชีวิต มีสิทธิของสัตว์อันที่จะมีชีวิตและได้รับการปกป้องจากมนุษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างสุนัขและเจ้าของพัฒนาเป็นหนึ่งในสมาชิกครอบครัวของมนุษย์ ทำให้สุนัขเป็นทรัพย์ซึ่งมีคุณค่าทางจิตใจต่อเจ้าของสัตว์ สุนัขจึงไม่

เหมือนสินค้าทั่วไปทั้งโดยสภาพและโดยความสัมพันธ์ที่มีต่อมนุษย์ การที่ผู้ขายหรือผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายสัตว์เพียงแต่ได้ส่งมอบสุนัขให้แก่ผู้ซื้อตามหน้าที่ซึ่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดเท่านั้นและเร่งผลิตสุนัขให้ทันต่อการต่อความต้องการโดยไม่คำนึงถึงสวัสดิภาพของสัตว์ สุขอนามัย สุขภาพของสุนัข ย่อมส่งผลเสียทั้งต่อสุนัขและผู้ซื้อหรือผู้บริโภคที่ได้รับสุนัขที่ไม่เหมาะสมต่อการซื้อขายและเสียค่าใช้จ่ายในการรักษา ค่าพิงเพียงหน้าที่ตามตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงไม่เพียงพอและเหมาะสมต่อสภาพการซื้อขายสุนัข

จากสภาพปัญหาวิเคราะห์ได้ว่า ประเทศไทยยังไม่มีข้อกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ขายหรือผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงเป็นการเฉพาะ ภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่อาจทำให้ผู้ซื้อหรือผู้บริโภคได้รับความคุ้มครองเพียงพอ จึงทำให้เกิดเป็นปัญหากรณีการหลอกลวง ฉ้อโกง ปกปิดข้อความจริง และเอาเปรียบผู้ซื้อหรือผู้บริโภค ทำให้ผู้ซื้อหรือผู้บริโภคได้รับความเสียหาย เช่น ค่าใช้จ่ายในการรักษา ดังนั้น ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่ตามกฎหมายไทยกรณีที่ไม่ได้มีการตกลงอื่นใดเป็นพิเศษนอกเหนือจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ย่อมเป็นบ่อเกิดของข้อพิพาทระหว่างผู้ขายหรือผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงและผู้ซื้อหรือผู้บริโภค และโดยเหตุนี้เองทำให้เกิดความได้เปรียบแก่ผู้ประกอบการเพราะตนสามารถอ้างได้ว่า ได้มีปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ขายครบถ้วนตามกฎหมายแล้ว

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศตามที่ได้ศึกษามาแล้วในบทที่ 3 พบว่ากฎหมายต่างประเทศได้มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขายหรือผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขไว้เป็นการเฉพาะแยกต่างหาก เช่น California Code Healthy and Safety Code ของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา กำหนดให้ต้องมีการตรวจสอบสุนัขที่จะจำหน่ายก่อนส่งมอบและจะต้องไม่ครอบครองสุนัขที่มีอายุต่ำกว่า 8 สัปดาห์เพื่อนำออกจำหน่าย ผู้เพาะพันธุ์สุนัขและผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงต้องเก็บรักษา เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องใช้ของสัตว์เลี้ยงให้ถูกสุขลักษณะ จัดให้มีอาหารและน้ำดื่มที่เพียงพอ รวมถึง จัดให้มีพื้นที่เพียงพอเหมาะสมกับอายุ ขนาดน้ำหนักและสายพันธุ์ของสุนัข นอกจากนี้ ในแง่ของการทำสัญญา ผู้เพาะพันธุ์และผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องระบุข้อมูลต่างๆ ในแบบฟอร์มมาตรฐานที่กำหนดโดยกระทรวงกิจการผู้บริโภคและส่งมอบแบบฟอร์มซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลสุขภาพของสุนัขและค่าแถลงรับรองนี้ให้กับผู้ซื้อ เป็นต้น ในขณะที่กฎหมาย Pet Purchase Protection Act ของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ได้กำหนดหน้าที่ของผู้ไว้เป็นแยกต่างหากจากการซื้อขายกรณีทั่วไปอย่างชัดเจนเช่นกัน เช่น ตรวจสอบสัตว์เลี้ยงโดยสัตวแพทย์ในระยะเวลา 5 วันก่อนเสนอซื้อขายสัตว์และต้องตรวจสอบสภาพร่างกายสัตว์เลี้ยงอีกครั้งภายใน 72 ชั่วโมงก่อนส่งมอบสัตว์เลี้ยง หากพบโรคติดต่อที่สามารถแพร่เชื้อไปยังสัตว์อื่นได้ หรือสัตว์ที่มีการเจ็บป่วยหรืออยู่ในสภาพใดๆ ที่ไม่อาจจำหน่ายสัตว์เหล่านั้นได้ต้องกักสัตว์จนกว่าสัตว์

จะปลอดจากการเหล่านั้ ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่ต้องแสดงข้อมูลสุนัขโดยปิดประกาศไว้อย่างชัดเจน รวมถึง แจ้งสิทธิของผู้ซื้อตามกฎหมาย เป็นต้น เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศไทยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไป ผู้ขายมีเพียงหน้าที่ในการส่งมอบสุนัขซึ่งต้องไม่ชำรุดบกพร่องให้แก่ผู้ซื้อ โดยไม่มีมาตรการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อผู้ซื้อเหมือนเช่นกฎหมายต่างประเทศข้างต้น ทำให้ผู้ซื้อหรือผู้บริโภคในประเทศไม่มีความมั่นใจในการเข้าทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและไม่ได้ได้รับความคุ้มครองเท่าที่ควร

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย ผู้เขียนจึงเห็นว่าเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงควรกำหนดหน้าที่ให้ชัดเจนในด้านสุขภาพและอนามัยของสุนัข คือ จัดให้สุนัขได้รับอาหารและค้มีเพียงพอ รวมถึง จัดให้มีพื้นที่เพียงพอและเหมาะสมตามน้ำหนักและสายพันธุ์ของสุนัข การกำหนดอายุขั้นต่ำสำหรับการจำหน่ายลูกสุนัข รวมถึง การกำหนดหน้าที่ซึ่งเป็นมาตรการเชิงป้องกันความเสียหายต่อผู้ซื้อ คือ ตรวจสอบก่อนออกจำหน่ายและส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อเมื่อพบว่าสุนัขไม่เหมาะสมต่อการจำหน่ายต้องแยกสุนัขออกจากสุนัขตัวอื่นๆ ซึ่งมีสุขภาพดี และผู้ประกอบธุรกิจจะต้องแจ้งข้อมูลทั่วไปและข้อสุขภาพสุนัขและประวัติการรักษาเป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้ซื้อเสมอ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจเอาเปรียบผู้บริโภคปกปิดข้อมูลอันจำเป็นต่อการตัดสินใจซื้อสุนัขและส่งมอบสุนัขที่ไม่เหมาะสมต่อการจำหน่ายหรือไม่ถูกต้องตรงตามที่ตนได้ตกลงกับผู้บริโภคไว้

ดังที่ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยง จากการศึกษากรณีสัญญาซื้อขายสุนัข ทั้ง 3 กรณีปัญหาอันประกอบด้วยปัญหา (1) การนิยามคำศัพท์ของสัญญาซื้อขายสุนัข (2) การทำสัญญาเกี่ยวกับการซื้อขายสุนัข (3) การกำหนดสิทธิและหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจขายสัตว์เลี้ยง ผู้เขียนพบว่า การที่กฎหมายไทยไม่ได้กำหนดแบบของการทำสัญญาซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัข และหน้าที่ของผู้ขายหรือผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขไว้อย่างชัดเจน ทำให้เกิดความยากลำบากแก่ผู้ซื้อที่จะเป็นฝ่ายกำหนดรายละเอียดดังกล่าวในการกำหนดข้อตกลง เมื่อเกิดข้อพิพาทอันเกี่ยวกับความตกลงตามสัญญา หรือหน้าที่ของผู้ขายหรือผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสัตว์เลี้ยงก็ยากต่อการนำสืบถึงความตกลงและโดยหน้าที่ของผู้ขาย ถ้าพึงเพียงกฎหมายซื้อขายทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็ไม่เหมาะสมต่อการซื้อขายสุนัข

การที่กฎหมายไม่ได้กำหนดรูปแบบการทำสัญญาและหน้าที่ของผู้ขายหรือผู้ประกอบธุรกิจอย่างชัดเจน จึงเป็นช่องทางให้ผู้ที่ไม่สุจริตอาศัยโอกาสนี้เอาเปรียบผู้ซื้อหรือผู้บริโภค และหลอกลวง แสดงข้อความที่ไม่เป็นความจริงหรือจงใจปกปิดข้อความจริงเกี่ยวกับสุนัข จนส่งผลให้ผู้ซื้อสุนัขขาดความมั่นใจในการเข้าทำสัญญาซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของตลาดซื้อขายสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขด้วย